

Népfrentküldöttség utazott Jugoszláviába

A Jugoszláv Dolgozó Nép Szocialista Szövetségének Vajdasági Tartományi Választmánya és a Hazafias Népfrent Csongrád megyei Bizottsága már hosszú idő óta baráti kapcsolatban áll egymással és azt időről időre kölcsönösen delegációk látogatásaival is erősíti.

Ennek az együttműködésnek a keretében utazott tegnap, szerdán reggel a JDNSZSZ Vajdasági Tartományi Választmányának meghívására megyei népfrentküldöttség a jugoszláviai Újvidékre.

A delegáció vezetője Nagy István megyei népfrentelnök. Tagjai: Molnár Sándor, a megyei népfrentbizottság titkára és dr. Mester János osztályvezető főorvos, a megyei népfrentelnökség tagja, a csongrádi városi népfrentbizottság alelnöke.

A küldöttség a Vajdaságban több napon át tanulmányozza a tartományi választmány helyi testületeinek tevékenységét, különös figyelemmel a településfejlesztésben, a környezetvédelemben, valamint a város- és községépítésben kifejtett munkáira.

Tanácskozott a megyei NEB

Tegnap délelőtt a DÉL-TEX tanácskozó termében dr. Kakuszi László vezetésével ülést tartott a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság. Az értekezleten a megyei pártbizottság képviselőjében Perjesi József vett részt. A testület annak az összefoglaló jelentésnek a tanulságait összegezte, mely az úgynevezett nem rubel viszonylatból származó import termékekkel és anyagokkal való gazdálkodást vizsgálta meg a megyében. A vizsgálat a Csongrád megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalatra, a Csongrád megyei Mezőgazdasági Ellátó Vállalatra (AGROKOR) és tizennégy mezőgazdasági nagyüzemre terjedt ki.

Ezután a kivitelező építőipari vállalatok készletgazdálkodásáról szóló jelentést vitatta meg a testület, majd dr. Kakuszi László, a megyei NEB elnöke számolt be arról, hogy miként valósult meg mindaz, amit a testület a mezőgazdasági termelési rendszerek szervezése, működése és eredményei címmű vizsgálatának ajánlásai tartalmaztak.

Gyárávató Makón

Újabb üzemmel gyarapodott Makó ipara. A Taurus Gumiipari Vállalat helyi üzemejében épült új csarnokban több hónap óta termelnek a gépek. Szerdán került sor az ünnepélyes gyárávatóra. A jeles eseményen megjelent az MSZMP Csongrád megyei bizottságának képviselőjében Papdi József, a pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője, dr. Perjesi László, a megyei tanács elnöke, dr. Ágoston József, az SZMT vezető titkára, dr. Varga Dezső, a makói városi pártbizottság első titkára és dr. Forgó István, a városi tanács elnöke. Részt vettek az ünnepségen Makó üzemének, termelőszövetkezetének képviselői, valamint dr. Tatai Ilona, a

Taurus Gumiipari Vállalat vezérigazgatója.

Az új üzemet dr. Csurgai Lajos nehézipari miniszter-helyettes adta át ünnepélyes keretek között a gyár dolgozóinak. A gyárávató ünnepségen Sarró Ferenc, a városi pártbizottság titkára mondott beszédet, méltatta Makó ipari fejlődésének jelentőségét, vázolta azt az utat, amelyet a vidéki mezővárosból ipari várossá lett Makó megtett az elmúlt esztendőben. Ezután Harsányi Dániel, az üzem Május 1. szocialista brigádjának vezetője kért szót, s elmondotta, hogy munkásközösségük kiemelkedő teljesítményekkel köszönti majd a párt XII. kongresszusát. Kollektívájuk vállalásának értéke meghaladja a 2 millió forintot. Bejelentette,

hogy továbbra is készek részt venni a városfejlesztő munkában, s különböző társadalmi munka-akciók során 2200 társadalmi munka-órát dolgoznak Makó szépítéséért.

A gyárávató ünnepségen a nehézipari miniszter-helyettes, valamint a vállalat vezérigazgatója kitüntetések, jutalmakat adtak át az üzemépítő, s a gumiipari termelőmunkában kiváló teljesítményt elért dolgozóknak. Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést kapott Mikes Sándor, a Taurus szegedi gyárának igazgatója, Maruszin Imre főmechanikus, László Ödön műszaki ellenőr, Harsányi Dániel brigádvezető és Horváth Lajos, a makói gyáregység vezetője. A Vállalat Kiváló Dolgozója kitüntetésben 26-an részesültek.

Holnap tudományos ülés

A magyarországi lengyel emigráció

A magyarországi lengyel emigráció kezdetének 40. évfordulója alkalmából tudományos ülésszakot rendeznek Szegeden, a József Attila Tudományegyetemen. A szervezők: a tudományegyetem új- és legújabbkori egyetemes történeti tanszéke, a budapesti lengyel tájékoztató és kulturális központ, valamint a polonisztikai munkaközösség. A holnapi, pénteki tanácskozáson dr. Antalffy György, az egyetem rektora elnököl.

A tudományos ülés témái: A második világháború alatti magyarországi lengyel menekültek történetének főbb kérdései; az emigránsok konspirációs, irodalmi tevékenysége; a második világháború lengyel sajtója a magyarországi menekültekről; a magyarországi sajtó irodalmi vonatkozásai. Az előadásokat a lublini, a szegedi, a debreceni tudományegyetem oktatói, valamint a városi hadtörténeti intézet és a polonisztikai munkaközösség munkatársai tartják.

Amerigo Tot köszöntése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Tóth Imre (Amerigo Tot) szobrászművésznek kiemelkedő művészi alkotótevékenysége, valamint a magyar kultúra külföldi terjesztésében szerzett érdemei elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Babérkoszorúval Ekesített Zászlórendje kitüntetést adományozta.

A kitüntetést dr. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke adta át. Jelen volt a kitüntetés átadásánál dr. Tóth Dezső kulturális miniszter-helyettes.

„Csurgón születtem, egy szőlőhegyen, Magyarországon, ősszel, és azt mondták, mustban fűdtetek meg engem” — vallotta Tóth Imre, aki ma Amerigo Tot néven a világ egyik ismert és talán legnagyobb élő szobrászművésze. Negyven esztendeje él Olaszországban, mégis magyarnak vallja magát. Az utóbbi tíz esztendőben, első nagyszabású hazai kiállítása óta, mind gyakrabban látogat Magyarországra. Ma 70 éves.

Meglehetősen kacskaringós út vezetett Fehérvárcsurgóról, a Balaton közeléből Rómába. A fűrés-faragást kedvelő 16 éves kamaz Pestre kerül, elkezd művészeti tanulmányait. 1930-ban európai vándorútra indul, a dessau Bauhausnak, a kor legmodernebb műve-

Amerigo Tot, a szegedi Sajtóházban, 1970. január 6-án

szeti iskolájának lett tanítványa. Moholy-Nagy Lászlónak, Hannes Mayernek és Paul Kleenek, majd Párizsban Maillolnak növendéke. Egy fiatal forradalmárcsoport tagjaként már Németországban részt vesz a politikai harcokban. Elfogják, megszőkik, és Ausztrián át Itáliába gyalogol hegyen-völgyön keresztül. Az olasz partizánokkal együtt vesz részt a felszabadító harcokban.

Szobrászi karrierje, pályájának felívelése 1949-ben

kezdődik, amikor a római Termini pályaudvar 128x2,5 méteres előtét-frízét készíti. Erre a modern, csupa ritmus, alumíniumlemezekből formált fémplasztikára odafigyel a művészi közvélemény.

Amerigo Tot művészetében hallatlanul magas szinten ötvöződik a nemesen klasszikus hagyomány és a legmodernebb plasztikai törekvés. 1969-es óriási sikerű budapesti és tihanyi kiállítása után 1970 elején Szegeden is bemutatta alkotásait. Sőt, személyesen is ellátogattott városunkba. Ebből az alkalomból ajándékozta Szegednek a Komarov emlékére című szép szobrárt és a Fűrdőző nők című rajzát; akkor tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért előadását a modern képzőművészet kérdéseiről a Sajtóház Művészklubjában.

T. L.

Tanácsülés Kisteleken

Tegnap délután a művelődési ház nagytermében ülést tartott Kistelek nagyközségi tanácsa. A testület megtárgyalta és elfogadta a tanács-tagok munkájáról, valamint a munkaerőhelyzetről és a munkaerő-gazdálkodásról szóló beszámolót.

A nagyközségi tanácsnak összesen 55 tagja van. Közülük 16 nő és 39 férfi. A legfőbbben középkorúak, illetve még nem töltötték be a 40. életévüket. Többségük a különféle tanácsbi bizottságokban is dolgozik. Az utóbbi öt évben a tanács-tagok mintegy fele szolt hozzá a tanács-üléseken elhangzott beszámolókhöz. A jövőben ennél aktívabbnak kell lenniük, állapította meg a nagyközségi tanács.

Ez követően a munkaerő-helyzetet és a munkaerő-gazdálkodást tárgyalták meg.

Kisteleken 4 ezer 700 a munkaképes lakosok száma. Körülbelül 900-an másfél, főleg Szegeden és Kiskunfélegyházán vállaltak munkát. A szomszédos községekből 450-en járnak Kistelekre dolgozni. A nagyközség mezőgazdasága elegendő egyetemet és főiskolát végzett szakembert foglalkoztat, de kevés a mezőgazdasági szakmunkás. Az iparban fordított a helyzet. Kivétel a Magyar Kábelművek kisteleki gyára, ahol kevés a munkaerő. A tanácsnak fontos feladata, hogy a jövőben segítsen valóra váltani a kábelgyár fejlesztési tervét. Ennek érdekében ösztönözni kell az általános és középiskolai tanulókat, valamint a másutt dolgozó fiatalokat, hogy minél többen vállaljanak munkát Kisteleken.

Barta Mária próba közben

lehetett, itt van-e egyáltalán, mígnem 1974 tavaszán a színházi társalgóban berendezett stúdiószínpadon ösvégy Angolnáné testileg-szellemileg elgyötört, morfiumba süppedt, „materális anyaságában” elő nem került a rivaldafénybe. Witkiewicz kamaradarabjával osztatlan elismerést váltott ki, megint főfedeztük kesernyész-savanykás, hűvösen intellektuális modorát. Ami igazán Shaw-nál és az e századi tragikomédiákban, színművekben leli meg éltető közegét, mint tuskés vadvirág a sziklák hasadéka közé szorult tele-vényben, de nagyon használatos és érzékeny kontaktusba tudott kerülni Csehovval, Gogollal is, Ranyevszkájával a Cseresznyés kertben, Pantyeleimonovnával a Háztűznézőben; izzig-vérig mai, köznapian cserfes, ám múltjában romantikusan szerelmes házvezetőnője — Maróti darabjában, az Egy válás történetében — pedig nosztalgikus életfilozófiát hordozott. A másik Maróti-bemutatón, a Közéletrajzban, két szereparcot is viselt. („Sohasem ringattam magam álomokban. Amit kaptam, eljátszottam, s az igazsághoz tartozik, a legjelentéktelenebb figuráktól sem léptem vissza, amelyekkel úgy érezték, meg tudnak sérteni. Erdekess, kezdetben majd minden szereptől valamiféle ösztönös ellenállás bontakozik ki bennem, jobbra a félelem motiválja, s időbe telik, míg megbarátkozunk. Az én koromban már előzőeken szívesen állítja az élet azokat a karakterfeladatokat, melyekből

a fiataloknak kevesebb jut. Sokféle embert játszhatok, mind-mind más világ, ezért is szeretek a saját koromban lenni. Tavaly például egész évadban színpadon voltam, s a folytatás sem ígérkezik rosszabbnak, a Kisszínházi szezonnyitón én leszek a ház-mesternő, akít Csúrka elsi-rat.”)

Barta Máriának természetes létformája, hogy színész-nő. A színpadi jelenlét, a transzpozíciós állapot éppúgy őseleme, miként az élet archéi a föld, víz, levegő. Minek következtében fizikai vagy szellemi jelét külsőleg alig tapasztalni, ha szerep-arcot ölt. Nem bújik, vonul, vagy lép át a figurába, egyszerűen átváltozik azzá. Mint aki civil létének lehetséges folytatását, személyiségének valamely variánsát élne meg a színpadon töltött órákon. A metamorfózis művészetének ezt az intelligenciáját alighanem még Bajor Gizitől, Timár Józseftől leste el, akik mellett infánsnőt játszott a Nemzetiben. Ott volt a Klemperer—Major Tamás-féle Szentivánéji álomban, sőt Timár partnereként már akkor megkapta Donna Annát a Tanner John házasságában. Bozoky Ivánnal tartott Miskolcra (egyszerre osztották rá Elizát a Pygmalionból, meg Mirigyet a Csongor és Tündéből), vissza Pestre (a Madáchban királyi nézőként állt közönség elé Scribe darabjában, az Egy pohár vízben, a Rokonok Magdalénáját pedig Sennyey Verától vette át), sőt ötvenhatban külföldre is. Párizsba, Brüsszelbe, ahol távol került a rivaldától, hogy később Kaposvártot Karenina Anna-nak folytassa ott, ahol bő fél évtizede abbahagyta. („Szegedhez a színház és a megszokás köt. Úgy tűnik, igen szoros szálakkal, ha a mellőzés éveit is elviselhettem. Szerettem a várost, a kollégákat, a színházat, s érzem, viszontszeretnek. Olyan ez, mint a házasság. Ebben is, abban is a megszokottságot, derűt, harmóniát kedvelem. Kimondhatatlanul jó érzés ugyanis, hogy ismerősök köszönnek vissza az utcáról, nézőtérrel, a társulattól, hogy várnak tőlem valamit, s a várakozásuknak képes vagyok megfelelni, már a jelekből ítélhetően. Most minden energiámat Csúrka István darabjának főszerepe köti le. Ez is tragikomédia. Az öbömötöt úgy látam tavaly a Vígyszínházban, hogy akkor még fogalmam sem volt róla, el is játszhatom. Tábóri Nóra mindenesetre nagyon tetszett, de hát nekem valami más mondanom is lenne, remélem, ki-derül, mi.”)

Mindössze holnap estig kell várni rá.

Nikolényi István